

**KAŻDY
ROLNIK**

*dążący do popra-
wy swego bytu i
rodziny, wreszta
się w Kółkach
Rolniczych
P. T. R.*

Wąbrzeźno, 10 X. 36 r.

ROLNIK

OBOWIĄZKIEM

*każdego rolnika
kochającego swo-
ją Ojczyznę jest
x l o ż y ć choćby
jaknajskromniej-
szą ofiarę — na
Fundusz Obrony
Narodowej*

Wąbrzeźno, 10 X. 36 r.

NR 26

DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM. ORGAN T.R.P.

ROK VI

Komunikaty T. R. P.

Kopcowanie okopowych. Koniec września i początek października jest porą zbioru ziemniaków i innych roślin okopowych. O ile można, już przy zbiorze trzeba podzielać wszelkie kłęby nadgniłe a także nadcięte i uszkodzone przez owady ziemne oraz ze śladami zarazy ziemniaczanej, która w obecnym roku bardzo pospolicie występowała i skarmić je najczęściej. Piwnice powinny być chłodne i suche powinny mieć możliwość przewietrzenia i być ochraniane przed bezpośrednimi promieniami słonecznymi. Lepiej jest jednak przechowywać okopowe w kopcach. Od dobrze założonego kopca należy wymagać, żeby temperatura nie spadała nigdy poniżej jednego stopnia zimna i utrzymywała się możliwie długo poniżej ośmiu stopni ciepła. W obecnym roku, w którym powszechnie występowała zaraza ziemniaczana, należy do krycia kopców z ziemniakami używać tylko słomy a unikać przykrycia łąkami, choćby na kilka godzin. Gdzie istnieje obawa uszkodzeń przez myszy, pokrywa się okopowe bezpośrednio na nich gałązkami jałowca. Zwłaszcza gdy ziemniaki były zebrane podczas niepogody, nie należy zapominać o kanale na szczycie kopca, utworzonym przez ułożenie drąga na pierwszej warstwie słomy i przykrycie go jeszcze jedną grubą warstwą słomy. Po przysypaniu boków kopca ziemią — drąg się wyciąga. Dla ochrony ziemniaków przed gniciem poleca się często przesypanie ich warstwami w piwnicach i kopcach, wapnem lub gipsem.

W okolicach, gdzie występował tarczyk mgławic lub śmietka buraczana, należy po zbiorze pola buraczane możliwie głęboko zorać.

— DAJ OŚWIATĘ FACHOWĄ SWYM DZIECIOM. — Staropolskie przysłowie mówi: „Lepiej z mądrym zgubić, niż z głupim znaleźć”. Świadczy to dobitnie, iż jak świat światem, ludzie cenili wiedzę i oświatę i że ta wiedza rzeczywiście daje dużo.

Niestety, o ile chodzi o inne zawody, to wszędzie rodzice pchają swe dzieci do nauki, czy to będzie rzemieślnik, czy kupiec, czy przemysłowiec, każdy posyła swego syna, czy córkę do szkoły ogólnie kształcącej lub zawodowej, rzemieślniczej, czy kupieckiej.

Jedynie rolnik jakoś ciągle skąpi swym dzieciom oświaty i ciągle jeszcze nie docenia ważności wiedzy rolniczej dla młodego pokolenia. Tę niechęć do nauki w szkołach rolniczych która jest taką samą dobrą szkołą w zawodzie rolniczym, jak inne szkoły w innych zawodach trzeba raz na zawsze przekreślić.

Dzieci nasze to przyszli obywatele Polski, ich wiedza nabyta w szkołach, to przyszły dobrobyt wsi polskiej. Wszystko człowiekowi można odebrać, ale co zaś kto ma w głowie, to nikt mu tego nie odbierze.

Zwracamy się do pp. Prezesów Kółek Rolniczych, aby na zebraniach październikowych przypomnieli o tym rolnikom, posiadającym dorastające dzieci i zachęcili ich do posyłania do jednej z niżej podanych szkół rolniczych:

Męska Szkoła Rolnicza w Chelmży, Męska Szkoła Rolnicza w Świeciu, Męska Szkoła Rolnicza w Pawłowie koło Chojnic, Męska Szkoła Rolnicza w Kościarzewie, Żeńska Szkoła Rolnicza w Kowalewie, Żeńska Szkoła Rolnicza w Rumii koło Gdyni.

Bliższe dane w sprawie opłaty udziela Sekretariat TRP. w Wąbrzeźnie

Hasłem naszym powinno być: Z terenu każdego Kółka co najmniej jeden uczeń do Szkoły rolniczej. —

— NALEŻNOŚCI NOWYCH PLANTATORÓW BURAKÓW CUKROWYCH ZWOLNIONE OD EGZEKUCJI. Donosiliśmy już o wystąpieniu PTR. do władz Centralnych z wnioskiem o zwolnienie od egzekucji należności drobnych plantatorów buraków cukrowych.

W związku z tym, jak się dowiadujemy, Ministerstwo Skarbu, pismem z dnia 29 września b. r. powiadomiło ostatnio Pomorskie Towar-

stwo Rolnicze, iż wydało zarządzenie mocą którego należności za dostarczone buraki cukrowe przez właścicieli gospodarstw rolnych o obszarze do 50 ha włącznie, którzy w roku 1936 po raz pierwszy rozpoczęli plantację buraków, nie będą podlegały zajęciu i to zarówno celem pokrycia zaległości podatkowych, jak i innych, ściąganych przez urzędy skarbowe w trybie administracyjnym.

— BYDŁO ROGATE, TRZODA CHLEWNA I OWCE, MOGĄ BYĆ SPRZEDANE NA TARGOWISKACH TYLKO NA WAGĘ. Pomorska Izba Rolnicza podaje do wiadomości, że w 71 numerze dziennika ustaw ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26 VIII 36 r. o wadze zwierząt rzeźnych sprzedawanych na targowiskach.

W myśl wspomnianego rozporządzenia sprzedawca na targowiskach bydła rogatego, trzody chlewnej i owiec, przeznaczonych do uboju — może być dokonywana jedynie na podstawie wagi żywej lub bitej. Wadzenie zwierząt na targowisku może być skuteczne tylko przez zarząd targowiska, za pośrednictwem funkcjonariuszów zaprzysiężonych przez starostwa. — Wyniki wadzenia winny być stwierdzone na kwicie wagowym wydawanym stronom zainteresowanym. —

Doprowadzenie zwierząt do wagi jest obowiązkiem sprzedawcy. Zainteresowani mogą żądać sprawdzenia w ich obecności, czy waga jest wytarowana. Zażalenia z powodu niewłaściwego wadzenia powinny być skierowane natychmiast po wadzeniu do zarządu (zarządcy) targowiska. Zarząd jest obowiązany przeprowadzić kontrolne wadzenie w ciągu godziny od chwili zgłoszenia zażalenia. W przypadku, gdy zachodzi wątpliwość lub spór co do rzetelności urzędzenia wagowego, miarodajne jest orzeczenie (ekspertyza) urzędnika urzędu miar. O ile ekspertyza wykaże, że urządzenie wagowe jest rzetelne koszty ekspertyzy ponosi osoba, która jej żądała, w przeciwnym zaś razie — zarząd targowiska.

Przepisy o obowiązku sprzedaży na podstawie wagi nie stosują się przyt ransakcjach osiekami, warchlakami i jagniętami.

FILOZOF O KOBIETACH.

Gdy pewnego razu grono uroczych i pięknych dam zwróciło się do Emenuela Kanta z zapytaniem, jaką według niego powinna być kobieta idealna, odpowiedział:

Trzy są zalety, które powinna posiadać kobieta idealna. Powinna być tak dokładna jak zegar na wieży ratuszowej — ale nie tak chałasiwa i głośna. Powinna być tak pracowita, jak ślimak, ale nie nosić, jak ślimak wszystkiego co posiada na sobie. Wreszcie powinna być podobna do echa w tym, żeby odpowiadać tylko na zadawane pytania — niechże się jednak nie stara jak echo zawsze mieć ostatnie słowo.

— NOWE STANDARTY ZBÓŻ. — Pomorska Izba Rolnicza, zawiadamia, że Rada Giełdy Zbożowo Towarowej w Bydgoszczy ma posiedzeniu w dniu 12 września 1936 roku uchwaliła na okres 1936 — 37 następujące standardy zbóż: żyto 688,5 g/l (117,2 f. h.) Dopuszczalny porost 3 procent.

pszenica 737,5 g/l (125,2 f. h.) Dopuszczalny porost 3 procent.

owies zadeszczony 413, — g/l (69, — f. h.) Dopuszczalny porost do 5 procent.

jęczmień browarowy — bez wagi

jęczmień 661 — 667, g/l (112, — 113, f. h.) Dopuszczalny porost do 1 procent.

jęczmień 643 — 649, g/l (108,9 — 109 f. h.) Dopuszczalny porost 2 procent.

jęczmień 620,5 — 626,5 g/l (105,1 — 106, f. h.) Dopuszczalny porost do 3 procent.

Ponadto Rada Giełdowa uchwaliła nową tabelę mniejwartości dla żyta i pszenicy, pozostawiając dla jęczmienia i owsa tabelę z roku 1934 bez zmian.

— MIESIĘCZNE ZEBRANIE ZARZĄDÓW KÓLEK ROLNICZYCH. — Ciągłe jeszcze obserwowujemy na terenie poszczególnych Kółek Rolniczych, że właściwie pracuje sam tylko prezes. Jeżeli prezes pracuje dobrze, to i Kółko dobrze idzie, jeżeli prezes nie pracuje jak należy, to i Kółko jest do niczego. Natomiast charakterystyczną jest rzeczą, że zebrania zarządów Kółka odbywają się bardzo rzadko i to tylko w Kółkach żywotniejszych.

Z tym trzeba raz na zawsze zerwać. Zarząd Kółka jest wybrany nato, żeby pracował zespołowo, a nie żeby cały ciężar spadał tylko na barki prezesa. Zebrania Zarządu Kółka Rolniczego winny odbywać się co miesiąc i to co najmniej na kilka dni przed ogólnym zebraniem Kółka Rolniczego. Zarząd Kółka winien ustalić jak należy kierować pracą Kółka, jakie sprawy i w jaki sposób poruszyć na najbliższym zebraniu Kółka z jakimi wnioskami wystąpić, kto wygłosi referat fachowy i jaki, czy wszyscy zapłacili składki członkowskie.

Prosimy pp. Prezesów Kółek już w październiku zwołać zebranie Zarządu Kółka, na Zarządzie przejrzeć dokładnie i odczytać biuletyn PTR., zaznaczyć te rzeczy, które z biuletynu zostaną podane do wiadomości na Kółku Rolniczym itd.

W następnych miesiącach jesienno-zimowych Zarządy Kółek powinny odbywać zebrania regularnie co miesiąc. Przekonyamy się sami, że wtedy praca pójdzie sprawniej.

— W PAŹDZIERNIKU NALEŻY ZAKOŃCZYĆ ŚCIĄGANIE SKŁADEK CZŁONKOWSKICH. PTR. zwraca się do pp. Prezesów Kółek Rolniczych o położenie silnego nacisku, by w ciągu października została zakończona we wszystkich Kółkach Rolniczych akcja zbierania składek członkowskich.

Z dniem 1 listopada b. r. instruktorzy TRP. rozpoczną dokonywanie rozliczeń z Kółkami Rolniczymi z zebranych składek. Do członków, którzy składki nie uregulali zostaną wysłane inkasa pocztowe na ich koszt.

— O REGULARNE NADSYLANIE PROTOKUŁÓW Z ZEBRAŃ KÓLEK ROLNICZYCH. Ciągłe jeszcze przy lustracjach biur TRP. stwierdza się, że Kółka Rolnicze nie nadsyłają regularnie protokołów zebrań Kółek Rolniczych.

Prosimy Panów Prezesów o położenie silnego nacisku na odsyłanie tych protokołów do biur TRP. przez sekretarzy Kółek Rolniczych, gdyż w ten sposób TRP. może utrzymywać stały kontakt z Kółkiem, dowiaduje się o przebiegu zebrań Kółka.

Protokoły można nadsyłać bądź pocztą, bądź również przy okazji przyjazdu do miasta za interesem któregoś z członków Kółka — w ten sposób uniknie się kosztów.

NALEŻY UŁATWIĆ ROLNIKOM NABYCIE NARZĘDZI I MASZYN ROLNICZYCH.

Pomorska Izba Rolnicza w porozumieniu z Towarzystwami Rolniczymi Powiatowymi przeprowadziła i opnowała badania nad ustaleniem zapotrzebowania na narzędzia i maszyny rolnicze. Ustalono, że główną przyczyną wstrzymywania się rolników od nabywania narzędzi i maszyn jest brak gotówki. Suma potrzebna na ten cel została określona na 600 tysięcy do 700 tys. złotych.

Wobec powyższego Pomorska Izba Rolnicza opracowane wyniki ankiety przedstawiła Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Państwowemu Bankowi rolnemu z wnioskiem o otwarcie na ten cel odpowiednich kredytów dla pomorskich oddziałów Państwowego Banku Rolnego w Grudziądzu i w Gdyni.

Izba wskazała, że głównym wa-

runkiem wykorzystania kredytu jest udzielenie go bez zbytecznych formalności, oraz na niskie oprocentowanie.

Szczególnie podkreśliła Izba ważność tego kredytu dla drobnego rolnictwa a przede wszystkim osadnictwa. —

USUWANIE RESZTEK POŹNIWNYCH

Po zbiorze roślin okopowych i warzywnych należy z pól wszelkie resztki pozbiierać lub głęboko przyorać. Przede wszystkim należy usuwać wszelkie resztki i korzenie roślin kapustnych, w których zimują niebezpieczne dla tych roślin szkodniki. Kłęby ziemniaczane, wobec występowania zarazy ziemniaczanej powinny być bezwzględnie zgrabione i spalone.

SADY OWOCOWE.

W październiku odbywają się zbiory zimowego owocu. Zbiór owoców zimowych winien być dokonywany dopiero wtedy, gdy owoce łatwo oddzielają się od drzewa. Przechowywać owoce należałoby w piwnicach bezwzględnie suchych i takich, które mogą być dobrze przewietrzane, najlepiej od strony północnej i wschodniej położonych.

Przechowuje się owoce jedną warstwą na półkach. Owoce trzeba często przeglądać i wszelkie gnijące usuwać. Przed wprowadzeniem owoców do piwnicy, należałoby ją wysiarkować. — Światło w piwnicy winno być tylko rozprożone gdyby dochodziło światło bezpośrednie, należałoby okna zaciemnić.

W okolicach, gdzie występuje pędzik przedzimak (na Pomorzu w ostatnich latach występował on tylko tu i ówdzie) należy na początku lub najpóźniej w połowie października zakładać pasy lepowe. Lepu nie należy nakładać bezpośrednio na korę drzew, lecz na mocno przywiązane paski papieru. Od drobnego lepu należy wymagać, aby aż do wiosny został lepki, gdyż lot pędzika (latają tylko samce; samice — pełzają) w łagodnej zimie przeciąga się nieraz do wiosny.

POZNAŃSKIE TARGOWISKO MIEJSKIE.

Poznań, dnia 7. X. 1936 r.
Płacono za 100 kg. żywej wagi.

Woly:	
Pełnomięsiste wytuczzone nieopręgo-	0-74
we	60-64
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	54-58
Mięsiste tuczone starsze	44-50
Miernie odżywione	44-50
Buchaje:	
Wytuczzone pełnomięsiste	62-64
Tuczone mięsiste	54-62
Nietuczzone, dobrze odżywiane starsze	48-54
Miernie odżywiane	42-46
Krowy:	
Wytuczzone pełnomięsiste	64-70
Tuczone mięsiste	51-60
Nietuczzone dobrze odżywiane	44-50
Miernie odżywiane	18-20
Jalowice:	
Tuczone mięsiste	70-70
Nietuczzone dobrze odżywiane	60-64
Miernie odżywiane	54-58
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczzone	96-104
Tuczone cielęta	86-90
brze odżywiane	76-84
Miernie odżywiane	60-74
Świnie:	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. ży-	96-100
wej wagi	92-94
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. ży-	60-88
wej wagi	60-88
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej	60-88
wagi	60-88
Maciory i późne kastraty	60-88